

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๑
ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๑

วันพุธที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑

ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย สป. ชั้น ๖ อาคารดำรงราชานุสรณ์ กระทรวงมหาดไทย

๑.	นายสวัสดิ์	ส่งสัมพันธ์	กรรมการ	ทำหน้าที่ประธาน
๒.	นายไตรภพ	วงศ์ไตรรัตน์	กรรมการ	
	ปลัดจังหวัดอำนาจเจริญ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สป.			
๓.	นายสวัสดิ์	ส่งสัมพันธ์	กรรมการ	
๔.	นายปริญญา	อุดมทรัพย์	กรรมการ	
๕.	นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ	
๖.	ศ.พิเศษ กมลชัย	รัตนสกาวงศ์	กรรมการ	
๗.	นายพินัย	อนันตพงศ์	กรรมการ	
๘.	นายธวัชชัย	ฟักอังกูร	กรรมการ	
๙.	นายเอกศักดิ์	ตรีกรุณาสวัสดิ์	กรรมการ	
๑๐.	นางสาววิณณนา	บุญนาค	กรรมการ	
๑๑.	นายนิเวศน์	หาญสมุทร	กรรมการ	
	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.			
๑๒.	นายยงยุทธ	ชื่นประเสริฐ	กรรมการและเลขานุการ	
	นิติกรชำนาญการพิเศษ	สำนักกฎหมาย สป.		
๑๓.	นางสาวฐิตาพร	อุทก	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	
	นิติกรปฏิบัติการ	สำนักกฎหมาย สป.		
ผู้ไม่มาประชุม				
๑.	นายประยูร	รัตนเสนีย์	ติตราชการ	
	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านความมั่นคงภายใน			
๒.	ศ.พิเศษ ยุวัฒน์	วุฒิเมธี	ลาการประชุม	
ผู้เข้าร่วมประชุม				
๑.	นางสาวชุติมณฑน์	บริสุทธิ์	นิติกรชำนาญการ	สำนักกฎหมาย สป.
๒.	นางสาวสุชาทิพย์	จันทร์เจริญ	นิติกรปฏิบัติการ	สำนักกฎหมาย สป.
ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น				
๑.	นางสารี	มาลา		
๒.	นายนิยม	วิหคเหิร	นิติกรชำนาญการ	
๓.	นายสุจจริต	แก้วจินดา	นิติกร	
ผู้แทนจังหวัดนนทบุรี				
๑.	นายทรงศน์ธรรม	ภูวรัตน์โชติ	นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ	
๒.	นางจันทร์เพ็ญ	เปรมปรุ่งวิทย์	ผู้อำนวยการกองคลังองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง	

ผู้แทนกรมการปกครอง

๑. นายพรพล	ศรีสมบุญ	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
๒. นายญาณภัทร	อมรชาติ	นิติกรชำนาญการ

ผู้แทนจังหวัดเลย

นายเลิศชาย	บรรหาร	นิติกรชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

เนื่องจากนายประยูร รัตนเสนีย์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจ ด้านความมั่นคงภายใน ประธานกรรมการ ตีตราชการ ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ ที่ประชุมจึงมีมติให้ นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์ กรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุมดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของ กระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๓.๑ ข้อหาหรือการมีสิทธิได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญปกติร้อยละสิบห้า นายชยพล ตรีไวย ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้รับบำนาญ

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงว่า จังหวัดนนทบุรีมีหนังสือขอหารือ กรณี องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีได้รับหนังสือจากนายชยพล ตรีไวย ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้รับบำนาญ ขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีทบทวนการคำนวณเงินเพิ่มร้อยละสิบห้าจากเงินบำนาญตามคำสั่ง จังหวัดนนทบุรี ที่ ๒๓๗๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง สั่งจ่ายเงินบำนาญปกติให้นายชยพลฯ เป็น เงินบำนาญเดือนละ ๒๓,๘๑๙.๔๐ บาท เนื่องจากไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มร้อยละสิบห้าจากเงินบำนาญปกติ ซึ่งจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่า นายชยพลฯ ลาออกจากราชการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗ มีอายุ ราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ๒๒ ปี อายุตัว ๔๗ ปี ได้ใช้สิทธิขอรับบำเหน็จปกติ ตามความใน มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ ต่อมาขอกลับเข้ารับราชการใหม่ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จึงเป็นการกลับเข้า รับราชการหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๓๙ (๔) กำหนดไว้ว่า “ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งเข้ารับราชการในราชการส่วน ท้องถิ่นนับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ เป็นต้นไป เมื่อออกหรือพ้นจากราชการและได้รับหรือมีสิทธิได้รับ บำนาญปกติหรือบำนาญพิเศษฯไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มร้อยละสิบห้าจากเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญ พิเศษ” ดังนั้น ในการยื่นขอรับบำนาญของนายชยพลฯ จึงไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มร้อยละสิบห้าจากเงิน บำนาญปกติ จึงขอหารือว่าความเห็นจังหวัดถูกต้องหรือไม่

ปกติ หรือเงินบำนาญพิเศษของข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ในข้อ ๓๙ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งในข้อ ๓๙ (๔) กำหนดว่า “ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเข้ารับราชการในราชการส่วนท้องถิ่นนับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ เป็นต้นไป เมื่อออกหรือพ้นจากราชการ และได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ หรือบำนาญพิเศษ หรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษตามความในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ ไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มร้อยละยี่สิบห้าจากเงินบำนาญปกติ หรือเงินบำนาญพิเศษ” กล่าวคือ ในเบื้องต้นผู้ที่จะมีสิทธิได้รับเงินเพิ่มร้อยละยี่สิบห้านี้ ต้องเป็นผู้ที่ได้รับบำนาญปกติ หรือบำนาญพิเศษ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่านายชยพล ตรีไวย ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้รับบำนาญ ได้บรรจุเข้ารับราชการเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๖ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ได้ลาออกจากราชการ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗ โดยมีอายุขณะลาออกคือ ๔๗ ปี ๗ เดือน ๒๓ วัน และเวลาในการรับราชการ ๒๑ ปี ๗ เดือน ๘ วัน จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะมีสิทธิขอรับบำนาญปกติตามที่กฎหมายกำหนดกำหนด มีแต่เพียงสิทธิขอรับบำเหน็จปกติ เนื่องจากมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปีบริบูรณ์แล้วตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ต่อมา นายชยพล ตรีไวย ได้ขอกลับเข้ารับราชการใหม่เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เป็นราชการส่วนท้องถิ่น สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ในกรณีนี้ถือว่าเป็นการกลับเข้ารับราชการในราชการส่วนท้องถิ่น หลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ จึงไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มร้อยละยี่สิบห้าจากเงินบำนาญปกติ หรือเงินบำนาญพิเศษตามข้อ ๓๙(๔) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายฯ ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๒ ข้อหาหรือกรณีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบต้องคดีอาญา

ผู้แทนกรมการปกครอง ชี้แจงว่า จังหวัดเลยได้รับหนังสือขอหารือจากอำเภอหนองหิน ว่าได้แต่งตั้งนายชนนี ช่างเรือ ราษฎรบ้านห้วยไผ่ใต้ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองหิน อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ แทนตำแหน่งที่ว่าง เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ตามที่นายสมนึก โพธิ์ดก ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองหิน และนายवाद ชัยพิลา กำนัน ตำบลหนองหิน อำเภอหนองหิน ร่วมกันพิจารณาเสนอแต่งตั้ง ต่อมาอำเภอหนองหิน ได้รับแจ้งจากสถานีตำรวจภูธรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ว่านายชนนีฯ เคยต้องคดีอาญาที่ ๑๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๗ ในข้อหา “ปลุกสร้างอาคารบ้านเรือนรุกล้ำเขตขานคลองชลประทานฯ” ศาลแขวงสมุทรปราการพิพากษา ลงโทษจำคุก ๑๐ วัน และปรับ ๑,๐๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพฯ ลดโทษกึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๕ วัน ปรับ ๕๐๐ บาท โทษจำคุกการลงโทษไว้ ๑ ปี ให้จำเลยรื้อถอนบ้านพักที่รุกล้ำเสีย คดีหมายเลขดำที่ ๓๕๑/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๓๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๗

จังหวัดเลยเห็นว่า ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๑ “ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ “สาธารณสมบัติของแผ่นดิน” รวมถึงทรัพย์สินทุกชนิด ของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น (๒) ทรัพย์สินสำหรับพลเมือง ใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ดังนั้น การที่นายชนนีฯ เคยต้องหาคดีอาญาในข้อหา “ปลุกสร้างอาคารบ้านเรือนรุกล้ำเขตขานคลองชลประทานฯ” จนศาลแขวงสมุทรปราการ มีคำพิพากษา จำคุก ๕ วัน ปรับ ๕๐๐ บาท โทษจำคุกการลงอาญา ๑ ปี ให้จำเลยรื้อถอนบ้านพักที่รุกล้ำเสีย

คดีหมายเลขดำที่ ๓๕๑/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๓๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๗ ปรากฏว่า จำเลยไม่อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้น จึงถือว่าคดีถึงที่สุด จังหวัดเลยเห็นว่าการปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน รุกล้ำเขตชานคลองชลประทาน ถือว่าเป็นการรุกล้ำทางน้ำอันเป็นที่สาธารณประโยชน์ เป็นลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ แล้ว จึงหาหรือว่า ความเห็นของจังหวัดเลยถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

ข้อกฎหมาย/ระเบียบ

๑. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

มาตรา ๑๒ ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ...กฎหมายว่าด้วยที่ดิน ในฐานะความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์...

มาตรา ๑๕ ผู้ใหญ่บ้านและกำนันท้องที่ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกราษฎรซึ่งมี คุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ

มาตรา ๑๖ ผู้มีสิทธิได้รับคัดเลือกเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

๒. พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย

๓. พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ ๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๓๐๔ สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น

(๒) ทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ

๔. พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้าง แก้วไข หรือต่อเติมสิ่งก่อสร้าง หรือปลูกปักสิ่งใด หรือทำการเพาะปลูก รุกล้ำทางน้ำชลประทาน ชานคลอง ...ในกรณีที่มีการฝ่าฝืน นอกจากที่ผู้ฝ่าฝืนจะต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว เมื่อโจทก์ร้องขอก็ให้ศาลสั่งให้รื้อถอนสิ่งที่รุกล้ำนั้นด้วย

๕. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

ชาน ๒ ...ชานคลอง (กฎ) น. พื้นที่จากริมตลิ่งถึงเชิงลาดคันคลองขนานไปกับคลอง ...

๖. คำพิพากษาศาลแขวงสมุทรปราการ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๓๘/๒๕๔๗ ลงวันที่

๒๘ มกราคม ๒๕๔๗

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๒๓, ๓๗ ...จำเลยได้บังอาจปลูกสร้างบ้านพักเพื่ออยู่อาศัย รุกล้ำเขตคลองชลประทาน คลองพระองค์ไชยานุชิต บริเวณหมู่ที่ ๔ ตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายช่างชลประทาน อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย...

พิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๒๓, ๓๗ ...โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๑ ปี...

กรมการปกครองพิจารณากรณีข้อหาหรือประกอบระเบียบ กฎหมาย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้ว เห็นว่า องค์ประกอบการเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ต้องเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยที่ดินในฐานความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ กรณีข้อหาหรือของจังหวัดเลย มีประเด็นที่ยังไม่สามารถพิจารณาว่าครบองค์ประกอบตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวได้ในสองประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง นายชนนีฯ ผู้เคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวงฯ ถือว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยที่ดิน ตามบทบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ หรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่สอง การรुक้าเขตคลองชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวงฯ ซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมชลประทาน ถือว่าเป็นการกระทำความผิดฐานเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

เนื่องจากการวินิจฉัยปัญหาข้อหาหรือของจังหวัดเลย ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) เป็นปัญหาในการวินิจฉัยในข้อกฎหมาย และเกิดผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งยังไม่เคยมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนมาก่อน จึงเห็นควรนำเรื่องดังกล่าวหรือต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย

สำนักกฎหมาย สป. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๑๖ ประกอบมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ กำหนดว่าผู้มีสิทธิจะได้รับคัดเลือกเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ต้องไม่ใช่ผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยที่ดิน ในฐานความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. ๒๔๘๕ เพื่อคุ้มครองดูแลทางน้ำชลประทาน และเขตชลประทาน โดยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้นายช่างชลประทานมีหน้าที่อนุญาตให้บุคคลปลูกสร้าง หรือปักสิ่งใด รุก้าทางน้ำชลประทาน ชานคลอง เขตคันคลอง หรือเขตพั้ง ได้ และตามบทนิยามคำว่า “ที่ดิน” ในมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้หมายความรวมถึงคลอง ด้วย” ดังนั้น กรณีที่รัฐมนตรีกระทรวงเกษตร トラธิการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวงฯ ประกาศให้คลองพระองค์เจ้าไชยานุชิตเป็นทางน้ำชลประทาน แต่ในขณะเดียวกันคลองพระองค์เจ้าไชยานุชิตก็ยังเป็นคลองสาธารณะที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันอยู่ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าตามคดีหมายเลขแดงที่ ๓๓๘/๒๕๔๗ ว่า จำเลยให้การรับสารภาพว่าได้ปลูกสร้างบ้านพักเพื่ออยู่อาศัย รุก้าเขตคลองชลประทานคลองพระองค์เจ้าไชยานุชิตบริเวณหมู่ที่ ๔ ตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายช่างชลประทาน กรณีนี้จึงต้องถือว่านายชนนีฯ เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยที่ดิน ในฐานความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ ตามมาตรา ๑๖ ประกอบมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ

อย่างไรก็ตามกรมการปกครองขอหาหรือเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย จึงเห็นควรเสนอข้อหาหรือดังกล่าวเพื่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็น

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้พิจารณาข้อหาหรือดังกล่าวโดยรับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมการปกครองและผู้แทนจังหวัดเลยแล้วมีความเห็นว่าตามมาตรา ๑๖ ประกอบมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ กำหนดว่าผู้มีสิทธิจะได้รับคัดเลือกเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้ใหญ่บ้าน กล่าวคือ ต้องไม่ใช่ผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิด

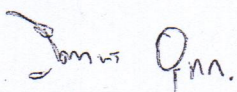
เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยที่ดิน ในฐานะความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่านายชนนี ช่างเรื่อง ได้รับการเสนอให้แต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบหมู่ที่ ๖ ตำบลหนองหิน อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย ได้เคยปลูกสร้างบ้านพักเพื่ออยู่อาศัย รุกกล้าทางน้ำเขตคลองชลประทานคลองพระองค์เจ้าไชยานุชิต บริเวณหมู่ที่ ๔ ตำบลบางป่อ อำเภอบางป่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายช่างชลประทาน และศาลมีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดงที่ ๓๓๘/๒๕๕๗ ว่านายชนนี ช่างเรื่อง มีความผิดตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. ๒๔๘๕ ซึ่งคลองพระองค์เจ้าไชยานุชิต โดยรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ประกาศให้คลองพระองค์เจ้าไชยานุชิตเป็นทางน้ำชลประทาน ทั้งยังเป็นคลองสาธารณะที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันอยู่ และตามมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดว่า “สาธารณสมบัติของแผ่นดิน” รวมถึงทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น (๒) ทรัพย์สินสำหรับพลเมือง ใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ประกอบกับตามบทนิยามคำว่า “ที่ดิน” ในมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินให้หมายความรวมถึงคลองด้วย” ดังนั้น คลองพระองค์เจ้าไชยานุชิตจึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินอันเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งเป็นที่ดินตามบทนิยามในมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีนี้จึงต้องถือว่า นายชนนี ช่างเรื่อง เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดตามคดีหมายเลขแดงที่ ๓๓๘/๒๕๕๗ ว่าปลูกสร้างบ้านพักเพื่ออยู่อาศัย รุกกล้าทางน้ำเขตคลองชลประทานคลองพระองค์เจ้าไชยานุชิต บริเวณหมู่ที่ ๔ ตำบลบางป่อ อำเภอบางป่อ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งการกระทำได้กล่าวเป็นความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยที่ดิน ในฐานะความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ด้วย นายชนนี ช่างเรื่อง จึงขาดคุณสมบัติที่จะได้รับคัดเลือกเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบตามมาตรา ๑๖ ประกอบมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มติที่ประชุม ให้กรรมการปกครองรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

วาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ

-ไม่มี

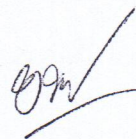
เลิกประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

(นางสาวฐิตาพร อุทก)

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการฯ

ผู้จัดรายการการประชุม

(นายยงยุทธ ชื่นประเสริฐ)

กรรมการและเลขานุการฯ

ผู้ตรวจรายการประชุม